

**UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA
(KELANTAN)**

**TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA
HAJI ABDUL AZIZ BIN HAJI ISMAIL
USAHAWAN**

OLEH:

IKRAM BIN SAHIBULLAH ZAHIDI	2013338107
MUHAMAD SAFWAN BIN AWANG	2013997767

**PROJEK INI DIMAJUKAN KEPADA
FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT CAWANGAN KELANTAN
BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS
IMR 604 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN
SEMESTER 05 (MAC 2015 – JULAI 2015)**

TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA
HAJI ABDUL AZIZ BIN HAJI ISMAIL
USAHAWAN

OLEH:

IKRAM BIN SAHIBULLAH ZAHIDI	2013338107
MUHAMAD SAFWAN BIN AWANG	2013997767

PROJEK INI DIMAJUKAN KEPADA
FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT CAWANGAN KELANTAN
BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS
IMR 604 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN
SEMESTER 05 (MAC 2015 – JULAI 2015)

PENGHARGAAN

PENGHARGAAN

Temubual ini disokong oleh pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi Mara (UiTM) Cawangan Machang, Kelantan. Kami mengucapkan terima kasih kepada pensyarah, Pn. Nurulannisa Binti Abdullah yang telah memberi tunjuk ajar, dan bimbingan dalam menyiapkan dokumentasi lisan berkaitan dengan subjek IMR604 Pendokumentasian Sejarah Lisan.

Kami mengucapkan terima kasih kepada rakan-rakan kami daripada Fakulti Pengurusan Maklumat Cawangan Kelantan yang telah memberikan wawasan, bimbingan dan semangat yang banyak membantu dalam kami menyiapkan tugas ini.

Kami juga ingin menunjukkan rasa terima kasih kami kepada Tuan Haji Abdul Aziz Bin Haji Ismail kerana sanggup berkongsi maklumat mengenai pengalaman dan sejarah kehidupan beliau dengan kami dalam temubual ini. Tanpa maklumat yang beliau sampaikan, kami mungkin tidak dapat menyiapkan tugas ini dengan sempurna.

ABSTRAK

ABSTRAK

Abstrak: *Temubual ini adalah antara tokoh dan pelajar dan bersama Ikram Bin Sahibullah Zahidi pelajar Universiti Teknologi Mara (UiTM) Machang, Kelantan dengan Tuan Haji Abdul Aziz seorang bekas pengerusi syarikat pembinaan KB18 di Kota Bharu, Kelantan. Temubual ini dilakukan atas matlamat untuk mendapatkan maklumat mengenai pengalaman dan juga sumbangan yang mungkin disumbangkan oleh Tuan Haji Abdul Aziz. Berdasarkan temubual yang dijalankan antara maklumat diperolehi adalah seperti latarbelakang tokoh, pendidikan, pengalaman pekerjaan dan sebagainya. Daripada persoalan yang dijawab oleh Tuan Haji, kami mendapat tahu serba sedikit perkara yang menjadi faktor kepada wujudnya syarikat yang bernama KB18. Semuanya bermula daripada usaha dan pengalaman yang diperolehi daripada bekerja dengan organisasi lain dan juga atas minat. Minat yang ada juga akan menjadi penyumbang kepada kejayaan menjalankan sesuatu perniagaan atau pekerjaan, kerana tanpa minat tidak berguna juga sesuatu perkara itu dilakukan. Selain itu, daripada temubual yang dijalankan, kami mendapat tahu bahawa dalam membina diri untuk menjadi suatu aset yang terbaik, tidak semestinya perlu berilmu tinggi, tapi perlulah beserta usaha dan pengalaman. Kami juga mengetahui bahawa Tuan Haji telah menyumbang kepada perkembangan kawasan perumahan disekitar negeri Kelantan.*

Kata kunci: *Universiti Teknologi Mara (UiTM), organisasi, KB18*

ISI KANDUNGAN

ISI KANDUNGAN

TAJUK	MUKA SURAT
Penghargaan.....	i
Abstrak.....	iii
Isi Kandungan.....	v
Biodata Tokoh.....	vii
Pengenalan.....	ix
Transkrip	
Bahagian 1: Latar Belakang Tokoh.....	02
Bahagian 2: Pendidikan.....	10
Bahagian 3: Pengalaman Dalam Pekerjaan.....	15
Bahagian 4: Mengenai Syarikat	20
Bahagian 5: Pencapaian.....	25
Bahagian 6: Sumbangan.....	26
Bahagian 7: Pendapat dan Pandangan.....	28
Rujukan.....	38
Lampiran	
Log Wawancara.....	40
Diari Kajian.....	44
Senarai soalan.....	45
Surat Perjanjian.....	51
Gambar.....	52
Indeks.....	54

BIODATA TOKOH

BIODATA TOKOH

Nama : Tuan Haji Abdul Aziz Bin Haji Ismail
Tempat Lahir : Kota Bharu, Kelantan.
Tarikh Lahir : 19 November 1945
Isteri : Hasmah Abdullah
Anak-Anak : Mohd Nasroon
Mohd Nazri
Nor Azlin
Siti Sarah
Pendidikan : Sekolah Kebangsaan Kota, Kota Bharu, Kelantan
Maktab Sultan Ismail, Kota Bharu, Kelantan

PENGENALAN

PENGENALAN

Memilih seseorang untuk di wawancara adalah satu perkara yang sukar, begitu juga dengan topik yang boleh kita Tanya kepada seseorang itu. Proses memilih tokoh yang terbaik dan layak untuk ditemubual bukanlah perkara mudah tetapi sukar dari segi mencari orang yang pakar dalam sesuatu perkara itu. Sebagai contoh, seorang jurutera adalah pakar dalam reka bentuk bangunan itu tetapi adakah kita tahu jika dia pakar dalam bidang yang lain juga. Itulah soalan yang menjadi tanda tanya ketika hendak memilih seorang tokoh.

Dalam kes ini kami memilih Tuan Haji Abdul Aziz Bin Haji Ismail sebagai tokoh kami, beliau diwawancara berdasarkan kriteria tertentu. Antaranya adalah berdasarkan kepada sumbangan dan pengalaman beliau. Berdasarkan kajian yang telah kami lakukan, kami mendapati bahawa Tuan Haji Abdul Aziz menyumbang kepada pembangunan kawasan perumahan di Kelantan. Tambahan pula, beliau mempunyai banyak pengalaman yang boleh di ambil iktibar oleh generasi muda zaman sekarang.

Berdasarkan daripada pemahaman kami, kami mendapat tahu bahawa beliau memberi sumbangan yang besar dalam pembangunan kawasan perumahan di wilayah negeri Kelantan.

TRANSKRIP

TRANSKRIP

Rakaman ini berkisahkan tentang pengalaman Tuan Haji Abdul Aziz dalam menjalankan perniagaan sebagai pengerusi KB18, sebuah syarikat pembinaan di Kota Bharu, Kelantan. Berikut adalah hasil rakaman.

Petunjuk:

THAA: Tuan Haji Abdul Aziz

IK: Ikram

BAHAGIAN 1: LATAR BELAKANG TOKOH

IK : Bagaimanakah saya perlu panggil Encik?

THAA : Pak Cu, kalau orang luar panggil *gapo* [apa-apa] boleh, apabila luar panggil *gapo* [apa] pun boleh, jangan panggil datuk sudah, datuk *doh* [dah] jadi, *tokseh* [tidak mahu] dah.

IK : Kalau macam itu, saya panggil Encik, Tuan Haji. Baiklah, mula-mula saya nak bertanya tentang latar belakang, nama Tuan Haji, nama panjang Tuan Haji?

THAA : Haji Abdul Aziz Bin Ismail.

IK : Selain dari nama Tuan Haji, nama-nama gelaran lain Tuan Haji?

THAA : Nama gelaran lain *takde* [tiada], nama gelaran lain nama *glamor* [popular] KB18, *gi* [pergi] tanya mana pun.

IK : Bagaimana pula tentang usia atau umur Tuan Haji?

THAA : Umur enam puluh lapan *loni* [sekarang].

IK : Bagaimana pula dengan tarikh lahir Tuan Haji?

THAA : 1945 *tak* [tidak] tolak lagi *tu* [itu]. Kalau tolak-tolak tu rasanya bulan 9 [September], ha bulan 11 [November] *ni* [ini].

IK : Tempat Tuan Haji dilahirkan?

THAA : Serupa, kat tempat *tu* [itu], *Kota* [Kota Bharu].

IK : Dibesarkan dimana?

THAA : Di *Kota* [Kota Bharu] juga.

IK : Tempat menetap Tuan Haji dimana?

THAA : Menetap disini, di Lorong Seri Kedondong.

IK : Keluarga Tuan Haji pula bagaimana?

THAA : Hmm, empat, lima, enam dengan cucu *gapo* [lagi] pula. Ada banyak lagi, *dop* [tidak] la, dia amik anak je, dalam empat, lima, enam [bilangan anak-anak].

IK : Nama ibu bapa Tuan Haji?

THAA : Bapa, Ismail Bin Ahmad. Ibu pula Limah, Limah Binti Ismail.

IK : Status ibu bapa Tuan Haji sekarang?

THAA : Status *tu* [itu], rakyat Malaysia.

IK : Bukan itu maksud saya, dia macam ini contohnya adakah dia bekerja sekarang ini?

THAA : Oh, bapa kerja dengan pejabat pertanian. Tok *takde* [tiada] dah, dah tua *ni* [ini].

IK : Mengenai adik beradik, Tuan Haji sudah beritahu ke?

THAA : Dah tadi, Nasrun, Nazri.

IK : Tidak, maksud saya adik beradik Tuan Haji?

THAA : Oh, ada empat orang.

IK : Tuan Haji anak yang ke berapa?

THAA : Yang *ke-tiga* [3]

IK : Tuan Haji sudah berkahwin?

THAA : *Dop* [tidak] lagi (*ketawa*), yang *ke-tiga* [3], *ke-empat* [4] *dop* [tidak] lagi. Yang *ke-tiga* [3] ada la, yang *ke-empat* [4] *dop* [tidak] lagi (*ketawa*).

IK : Berapa lamakah Tuan Haji sudah berkahwin?

THAA : Oihh, berapa puluh eh? Lima puluh, enam puluh? Tahun berapa eh? 1940 tolak 40, Nazri dah empat puluh dah. Katakan tahun 1925, empat puluh, 45 tahun la.

IK : Siapakah nama isteri Tuan Haji?

THAA : Isteri, Hasmah Abdullah. Nak *oyap* [beritahu] semua ke? *So* [satu] *je* [sahaja] ada dah (*ketawa*).

IK : Pekerjaan isteri Tuan Haji?

THAA : Ah, dia itu ada la, pencen dah. Dia kerja hospital dulu.

IK : Tuan Haji ada anak lelaki, perempuan?

THAA : Ada, lelaki ada dua, perempuan ada dua.

IK : Jadi bilangan anak itu, ada empat?

THAA : Aah, empat la, dua dua.

IK : Nama anak-anak dari sulung?

THAA : Aah, *tu* [itu] Nasrun dengan Nazri. Nasrun, Nor Azlin, Siti Sarah.

IK : Aktiviti yang keluarga Tuan Haji lakukan bersama-sama?

THAA : *Takde* [tiada], dia *sorang* [seorang] *je* [sahaja]. Yang lain kerja *belako* [semua]. Nazri arkitek, Nomi, bahagian *medic* [perubatan], yang Sarah tu dia SISHO, company mana *tu* [itu], jadi executive situ.

IK : Maksud saya, aktiviti itu adalah aktiviti yang dilakukan bersama-sama dengan keluarga. Contohnya buat gotong-royong bersama ke?

THAA : *Takde* [tiada] la, dah duduk jauh. Ada *sorang* [seorang] *je* [sahaja] yang *duk* [duduk] rumah *ni* [ini]. Dia ada la, dia *partnership* [rakan kongsi].

IK : Saat atau memori terindah Tuan Haji bersama keluarga?

THAA : *Takde* [tiada] masalah.

IK : Hobi Tuan Haji dimasa lapang?

THAA : Masa lapang, ada la saya bermain tenis. *Tak* [tidak] pun jaga kawasan rumah, yang *tu* [itu] *je* [sahaja]. *Game* [permainan] tenis, kelab dekat Kota Bharu.

IK : Hobi Tuan Haji itu dikongsi dengan keluarga?

THAA : *Takde* [tiada].

IK : Siapakah orang yang terpenting dalam hidup Tuan Haji?

THAA : Penting apa dia ye? Sama *je* [sahaja].

IK : Orang yang penting, kira bawa sampai ke sekarang?

THAA : Yang ada dengan *company* [syarikat] *ni* [ini], Nasrun la. Kiranya kalau ada masalah anak-anak atau adik beradik dia ke, dia yang akan tolong. Kita ada satu *farm* [simpanan] *tu*, yang boleh tolong siapa yang susah. Contoh macam jatuh dalam perniagaan ke, akan tambah guna *farm* [simpanan] *tu* [itu], dia yang *control* [kawal] *tu* [itu].

IK : Idola Encik siapa?

THAA : *Takde* [tiada] rasanya. Ada pun *hok* [yang] bodoh *belako* [semua]. Ada la satu, Dr. Mahathir. Ironman *tu* (*ketawa*).

IK : Prinsip hidup Tuan Haji?

THAA : Prinsip hidup, jangan susah masa tua. Itu yang nak pesan *kat* [dekat] mana yang ada. Jangan cari susah masa tua, *hok* [yang] *tu* [itu] kena fikir masa tua. Nak *joli* [berbelanja] ke *gapo* [apa-apa], dari muda kena fikir. Yang *tu* yang *Pak Cu* [Tuan Haji] *tu* [itu] kereta sport pun ada, S-class pun ada, Jeep pun ada, motor pun ada, motor besar *tu* [itu]. *Pastu* (Selepas itu) kita jaga dulu, *dia* [orang] nak kata apa

pun *tak* [tidak] tahu, sebab kita dah beli dulu. Kita bincang ke *dop* [tidak] yang kita tahu kita nak benda *tu* [itu]. Nak beli *goni* [macam ni], kita kena cari kerja dulu, barulah *tak* [tidak] jadi susah. Orang muda kena ingat waktu susah dulu, jangan susah waktu tua, susah waktu tua sudah (*mengeluh*). Niaga waktu muda *ni* [ini], *setara* [waktu] ini naik-naik kena jaga waktu tua *tu* [itu]. Dia niaga ini *takde* [tiada] gear. Dia roda, dia naik-naik, *kala* [kadang-kala] dia turun. Tapi kena jaga la, masa naik *tu* [itu] kena jaga tu. *So* [satu] je, jangan bagi susah waktu tua, tu dah *hit point* [kemuncak] dah *tu* [itu]. Dia kira sendiri la, *start* [mula] dari budak *ni* [ini], jangan bagi susah waktu tua. *Pasal* [sebab] pak cik *ni* [ini] waktu budak *tak* [tidak] *caro* [kisah] dengan *ore* [orang], *tak* [tidak] minta *pitih* [duit] dengan *ore* [orang]. *Tak* [tidak] minta tolong dengan *ore* [orang], nak niaga pun *tak* [tidak] minta *pitih* [duit] punya. Keturunan pun susah *belako* [semua]. Keturunan *ni* [ini] dia asing-asing la, ada Cina. *Sain-sain* [kawan-kawan] kita *tu* [itu] la, boleh kerja, dia bagi barang. Itu *je* [sahaja], jangan bagi susah waktu tua, itu *je* [sahaja]. Jaga-jaga, prinsipnya, *ore* [orang] pegang tu *so* [satu], selamat hidup. Banyak orang jutawan jatuh, banyak datuk naik *gi* [pergi] kena tarik. Tarik tu, sebab ada kes la *tu* [itu]. Duit *tak* [tidak] betul ke, ada *gapo-gapo* [apa-apa] ke. Pegang *tu* [itu] *so* [satu], senang hidup, *hok* [yang] *tu* [itu] yang besar sekali. *Main point* [benda penting sekali], pegang prinsip *tu* [itu] sampai ke bila pun. Kita *tak* [tidak] jatuh, kita dapat sikit. Kalau *you* [kamu] makan gaji besar, RM3000 *you* [kamu] bagi *lalu* [terus]. *Spend* [guna] untuk *tu* [itu], banyak mana, *spend* [guna] untuk *tu* [itu] banyak mana. Nak buat *joli* [berbelanja], buat *joli* [berbelanja] juga,

tapi kita kena makan. Nak buat macam mana pun, tapi setakat yang kita ada. *Hok* [untuk] *taruk* [guna] anak *gi* [pergi] sekolah. Moga *loni* [sekarang ini], kena ada duit, sekolah kan tahu la. Saya kalau sekolah dulu, saya pernah penat. Masa dulu pun nasib baik kita sedang naik, budak geng-geng universiti *belako* [semua]. 300 budak pun yang pinjam *loan* [pinjaman] *tu* [itu], tpi *tu* [itu] nasib baik *loan* [pinjaman] *tak* [tidak] kena bayar masa *tu* [itu]. *Point* [mata] dia *tu* [itu] *molek* [bagus]. *Kak* [kakak] *sore* [seorang] *je* [sahaja] yang kena bayar, kalau *tak* [tidak] silap saya dulu. Habis dah, dia *tak* [tidak] kena bayar sebab *second class offer* [tawaran kelas ke-dua]. Nazri *point* [mata] cukup, 3 *point* [mata] berapa entah, dia arkitek sekarang. *Tak* [tidak] kena bayar *belako* [semua], *hok* [yang] tengah [anak ke-dua] kena bayar. Tapi *takpe* [tidak mengapa] la, dia bayar, dia dah kerja.

TAMAT BAHAGIAN 1

BAHAGIAN 2: PENDIDIKAN

IK : **Sekarang kita masuk ke latar belakang pendidikan Tuan Haji?**

THAA : Pendidikan *takde* [tiada], FCE masa *tu* [itu]. *Gi* [pergi] *form* [darjah] 4 kena *gi* [pergi] *private* [swasta]. *Private school* [sekolah swasta] nak *gi* [pergi] bayar *takleh* [tidak boleh]. *Tak* [tidak] menang duit *pak* [bapa], kita kena cari juga *kot* [dekat] luar, tapi *takdan* [tidak sempat]. *So* [jadi], kena berhenti. Berhenti masuk dalam perniagaan.

IK : **Nama sekolah yang pernah Tuan Haji menuntut?**

THAA : Sekolah rendah *kat* [dekat] sini, Sekolah Menengah SIC.

IK : **Subjek kegemaran Tuan Haji?**

THAA : Oh, Matematik dengan Geografi *up* [naik] tiga. *Tak* [tidak] lepas dengan kredit *belako* [semua] kalau tiga. *Pasal* [sebab] *tak* [tidak] membaca, *literature* [sastera] ken abaca, bahasa Malaysia kena baca. Kan? Kalau Matematik tengok, *gerenti* [terjamin] kredit, geografi *gerenti* [terjamin] kredit. *Pasal* [sebab] dia banyak jawab *by drawing* [dengan melukis]. *Art* [seni] okay *pasal* [sebab] tangan kita tangan *art* [seni]. Beri *kat* [dekat] Nazri jadi arkitek, dia tangan *art* [seni].

IK : **Subjek yang kurang digemari Tuan Haji?**

THAA : *Literature* [sastera], dia panggil *godio* [apa] *literature* [sastera]?

IK : **Sastera**

THAA : Sastera, ha yang *tu* [itu] la kena membaca, empat lima butir buku nak kena baca (*ketawa*).

IK : Adakah Tuan Haji ada guru yang tidak dapat dilupakan?

THAA : Ha, guru yang *tak* [tidak] boleh lupa *tu* [itu], guru pelik. Guru pelik *ni* [ini], dia ada dua. Satu *hok* [yang] *style* [bergaya], satu lagi *hok* [yang] *komo* [kurang menonjol]. *Sek* [kamu] ini mesti *tak* [tidak] tahu ini, maksudnya yang *low profile* [kurang menonjol]. Tapi dia orangnya tegas, Datuk Khalid tu ada lagi dia tu, *duk* [duduk] dekat Taman Guru, kecil *je* [sahaja] dia *tu* [itu]. Tapi dia orang yang cukup tegas, kena cubik *sokmo* [selalu] *je* [sahaja], *pasal* [sebab] *gi* [pergi] sekolah balik. Dianya kerana dia *tu* [itu] dia punya personaliti *tu* [itu] tidak *style* [bergaya], *tu* [itu] dia tegas. Kalau dia kerja dia jadi DO, pukul lapan dia mesti dah *punch card* [kad kedatangan], dia *duk* [duduk] *mencakuk* [termenung] saja. Dia tegas, orang *gi* [pergi] bayar hasil, *pak* [bapa] dia sendiri pun *line up* [berbaris], dia *tak* [tidak] pernah *hok dulu* [yang pertama]. *Mu* [kamu] nombor sepuluh, *pak* [bapa] dia sendiri pun nombor sepuluh. *Hok* [yang] itu orang tegas, ada lagi dia *loni* [sekarang].

Hok [yang] *so* [satu] lagi, *hok* [yang] *style* [bergaya], DO juga. Nasim, Nasim dia pakai kereta sport masa itu, Jaguar sport T2. Kita minat *kot* [dekat] kereta. Ingat sampai ke *loni* [sekarang]. Meninggal dah dia, rapat dengan dia. Rumah dia kita *gi* [pergi]. Adik beradik kenal la, kalau dia ada situ kita singgah *lalu* [terus] dah. *Duk* [sedang] menyapu-yapu serupa serupa kita ini. Pak Cu dia, *dok* [tengah] ada

itu, kalau ada *tu* [itu], kalau ada *tu* [itu] dia *berperih-perih* [membersihkan] dalam longkang *gapo* [apa] itu. Dia pencen *tu* [itu], pencen belako dah *tu* [itu].

IK : Di sekolah dahulu, Tuan Haji ada rakan-rakan yang tidak dapat dilupakan?

THAA : Dia ada *sore* [seorang], *sore* [seorang] itu bukan ada *sore* [seorang] la, dia ada dua. *Sore* [seorang] itu *hok* [yang] naik, *hok* [yang] naik tu di sekelas *ni* [ini]. Dalam sebutir kelas ini, ada dia *sore* [seorang], *boleh* [dapat] jadi akauntan. *Loni* [sekarang] dia pegang jawatan setiausaha Kudin, Datuk Kudin, Tengku Armahum Kudin, Syarikat Seri Nilam. Ha dia *sore* [seorang] dalam kelas *tu* [itu], dia *top* [nombor pertama dalam kelas], dia *boleh* [dapat] jadinya, dia buat akauntan. *Hok* [yang] lain *tu* [itu] *hok* [yang] nakal. *Takleh* [tidak boleh] pakai, *duk* [tengah] berdakwah, ha yang tu *sore* [seorang] lagi. *Hok* [yang] rendah pun kita ada juga.

IK : Perkara yang Tuan Haji minat masa sekolah dulu? Macam masuk persatuan sama-sama dengan rakan?

THAA : Ohh, persatuan kita masuk mula dulu, kita Scout *je* [sahaja]. Dia displinkan, orang yang masuk Scout dia kena latih jadi disiplin.

IK : Tuan Haji sambung pengajian atau tidak selepas tamat persekolahan?

THAA : *Takde* [tiada], SCE tu *je* [sahaja]. SCE *tu* [itu] kalau *loni* [sekarang] dia panggil sijil rendah *je tu* [sahaja itu], *form* [darjah] 4. Dulu SCE boleh jadi cikgu dah. Boleh jadi cikgu dah, tapi kita *tak* [tidak] minat.

IK : Selepas SCE itu, bidang apa yang Tuan Haji ambil?

THAA : Lepas SCE *tu* [itu], habis dah sekolah. Lower Certificate of Education dia panggil, masa *tu* [itu] orang putih. Orang Melayu *takde* [tiada] lagi. Melayu baru nak masuk, baru nak daftar daripada sekolah rendah, dari darjah 6 tu nak *gi* [pergi] ke *form* [darjah] 1. Dia panggil *form* [darjah] 1 la, tingkatan 1 serupa *loni* [sekarang]. Masa tu *takde* [tiada], baru nak ada.

IK : Kenangan manis Tuan Haji?

THAA : Kenangan manis *tu* [itu], yang meniaga *tu* [itu] la. Naik niaga *tak* [tidak] manis dah (*ketawa*)

IK : Kenangan manis ketika zaman persekolahan?

THAA : Dalam sekolah *takde* [tiada].

IK : Kenangan pahit pula?

THAA : *Takde* [tiada], dia sama *je* [sahaja]. Kita bukan jenis *hok* [yang] itu-itu.

IK : Selepas sekolah itu Tuan Haji ada apa-apa perancangan?

THAA : Ingat nak sambung sekolah perancangannya, tapi *takleh* [tidak boleh]. Kena terus *gi* [pergi] berkawan, meniaga. Masa itu *takde* [tiada] orang Melayu meniaga, mana ada. Niaga macam-macam, masa itu mana ada, dalam tahun 1960 *takde* [tiada] lagi *belako* [semua]. Tahun 1960, 1963, 1964, 1969, sampai 1964 kerja jadi kerani kilang beras.

TAMAT BAHAGIAN 2

BAHAGIAN 3: PENGALAMAN DALAM PEKERJAAN

IK : Pekerjaan pertama Tuan Haji sebelum menjadi pengerusi KB18 ini?

THAA : Beras kita niaga, beras *pastu* [selepas itu] kereta Aman Razak. Lepas Aman Razak *tu* [itu] 1980, kita buat keluar, bukan keluar la, kita buat satu *company* [syarikat], Syarikat Bina Baru. Buat kontrak SF, *pastu* [lepas itu] *duk* [masih] dalam kereta juga lagi *tu* [itu]. *Pastu* [selepas] lepas naik kelas F *tu* [itu], naik kelas D, lepas kelas D *tu* [itu], baru KB18, kelas B. Apabila Abang Yo keluar dari universiti baru boleh buat lessen tu, *hok* [yang] kontrak, buat *housing* [perumahan], *developer* [pemaju].

IK : Apakah perasaan Tuan Haji ketika menjalankan tugas sebagai pengerusi di KB18 ini?

THAA : *Takde* [tiada] apa-apa, kita senang la. Gembira sebab anak boleh ambil alih dengan betulnya. Dengan harapannya *gitu* [macam itu] la. Sampai *loni* [sekarang] kita *tak* [tidak] *caro* [kisah] dah, kita *kira* [rasa] dia yakin la dengan pengalaman dia *tu* [itu], dia lama dah.

IK : Pengalaman yang Tuan Haji lalui ketika menjadi pengerusi ini? Pahit dan manis?

THAA : Manis masa jatuh, pahit sebab *takde* [tiada] kerja. *Takde* [tiada] kerja pahit la, ada kerja manis (*ketawa*).

Dia ada la, masa jatuh kerja *takde* [tiada]. *Lagu* [macam] itu la, saham jatuh, mari saham jatuh, ha itu pahit la. Nak boleh bangun pula bukan senang. Jatuh bangun adalah adat berniaga, pasal dia *takde* [tiada], *takde* [tiada] apa itu gear, dia roda.

IK : Sebelum menjadi pengerusi ini, apakah pengalaman yang Tuan Haji perolehi?

THAA : Banyak la, berniaga, macam-macam la. Kereta *gapo* [apa], kontrak. *Start* [mula] daripada macam-macam la, macam dulu *tu* [itu], dia *takde* [tiada] apa, nak kerja ini, nak niaga *gapo* [apa] kita nak niaga. Buku pun berniaga, *stationary* [alat tulisan], *kat* [dekat] sekolah-sekolah. Nak boleh ke *goni* [sekarang] ini, bukan senang. Banyak la niaga *ni* [ini], kalau *start* [mula] dari sekolah rendah, mula-mula niaga ais batu, niaga bulan puasa. Ais blok *tu* [itu], cari duit. Botol pun beli, jual botol (*ketawa*). Memang daripada bawah, *zero point* [dari tiada apa-apa]. Kalau bukan daripada *tu* [itu], apa nak bagi modal, nak boleh jadi bukan senang. Kita tahu keturunan kita *sesak belako*. [kebanyakannya susah]

IK : Sejak bilakah Tuan Haji memegang jawatan sebagai pengerusi KB18?

THAA : Dulu 1980, tahun 1980.

IK : Semasa menjadi pengerusi KB18, adakah Tuan Haji ada pekerjaan lain?

THAA : *Takde* [tiada] la, serupa *hok* [yang] tu la sampai sekarang.

IK : Adakah Tuan Haji pernah mengalami kekangan masa apabila memegang jawatan pengerusi KB18?

THAA : *Takde* [tiada], pencen dah. Masa mana?

IK : Masa menjadi pengerusi ini, ada masalah pengurusan masalah ke?

THAA : *Takde* [tiada]. Dia niaga *ni* [ini], apabila tiada masalah tiada la. Ketika ada masalah ada la masalah dia. Masalah kerja *tu* [itu], ada masalah duit *takde* [tiada], duit *tak* [tidak] cukup, niaga ni modal *je* [sahaja].

IK : Perasaan Tuan Haji apabila dapat memegang jawatan sebagai pengerusi KB18 ini?

THAA : Biasa la sebab daripada *hok* [yang] kita sendiri dah. Melainkan kita ada *company* [syarikat] itu besar, orang *duk* [ada] pegang dah. Nak melobi ke apa *tu* [itu], kita ada la kan. Ni *takde* [tiada], *ni* [ini] kita sendiri. *Takde* [tiada] la, *no comment* [tiada komen]. *Hok* [yang] kita sendiri *takpe* [tidak mengapa]. Orang keliling nak kata apa? Orang kerja kita gaji dia, dia nak komen apa kita, asal gaji dia kita bayar, tiada masalah.

IK : Pada pandangan Tuan Haji, adakah pekerjaan dahulu ada kaitan dengan pekerjaan masa sebelum Tuan Haji menjadi pengerusi?

THAA : Dia naik *gitu je* [macam itu sahaja]. *Pasal* [sebab] *hok* [yang] kita sendiri semua. Kita tidak kerja dengan *ore* [orang] ini, kita sendiri. Kalau besar kita buat besar-

besar sikit, *manage* [urus] cara lain sikit. Apabila besar daripada ribu ke puluh ribu ke ratus ribu ke juta, kita terasa itu la, *mana* [maksudnya] kita boleh *manage*. Jadi orang lain tu *gi* [pergi] buat degree *gapo* [apa], akauntan *gapo* [apa] nak *manage* [urus] benda *lagu* [macam] itu. Kita daripada *low profile* [kurang menonjol], kita boleh *gi* [pergi] *manage* [urus] benda itu sampai juta, 4, 5, 6 juta, 10 juta sekepala pun, *takde* [tiada] apa-apa. Tapi *assistant* [penolong] kita *takde* [tiada] la, kalau kontraktor, engineer kita ada, PUA QS kita ada. Nampak, dia akan report *gitu* [macam itu] sahaja. Kalau benda kerja *tu* [itu] *tak* [tidak] tergendala, okay la, *takde* [tiada] masalah la lagi. Itu la, kalau *loni* [sekarang] pula kita *takkan* [tidak akan] ambil hal la *pasal* [sebab] orang professional *belako* [semua]. Ha nampak, semua professional, meeting pun kena petik, tender pun kena petik. Kita *tokse* [tidak mahu] belajar *tokse* [tidak mahu] ambil hal ini dulu kerana harapkan kita nak tinggal dah benda ini, nak *duk* [duduk] lena. Kalau *duk* [duduk] belajar *loni* [sekarang] lepas *setara setara* [satu satu] dok? Kita pun sibuk, kita pun malas *gi* [pergi], dia *gi* [pergi] meeting *gi* [pergi] la *gapo-gapo* [apa-apa]. Kita serah dekat dia, *takde* [tiada] apa-apa, malas. *Hok* [yang] tu pakai telefon *lagu ni* [macam ini], ada tapi *tak* [tidak] guna. Dah marah suruh beli, *tak* [tidak] beli. *Takpe* [tidak mengapa] la, kita *lagu ni* [macam ini] *tak* [tidak] kisah. Letak *hok* [yang] ini *je* [sahaja] la, *ore* [orang] *takleh* [tidak dapat] cari, pelik apa. *Lagu tu je* [macam itu sahaja] la, apa-apa kita buat sendiri. Turun naik itu adalah asam garam dalam meniaga, *takleh* [tidak boleh] takut la *hok* [yang] itu. Dia kena

wajib, wajib kena *tu* [itu]. Itu la, masalah *ni* [ini] ada *belako* [selalu]. *Sapo* [siapa] dia pun ada masalah, budak pun ada masalah. Cikgu ke, apa dia ke, itu la.

IK : Sepanjang masa memegang jawatan sebagai KB18 ini, ada kenangan yang Tuan Haji tidak dapat lupa?

THAA : Ada, takut projek kita *tak* [tidak] siap la, itu la. Ada la tempat-tempat itu ini, kita nak cari. Maknanya ada la *tension* [tekanan] *pasal* [sebab] duit, duit *gapo* [apa] *tak* [tidak] cukup. *Progress* [perkembangan] *takdan* [tidak sempat] mari, duit nak, tu je [sahaja]. Orang niaga lagu itu *je* [sahaja]. Apabila kurangnya duit, bukan kekurangan duit itu duit *takde* [tiada], duit *tu* [itu] *tak* [tidak] sampai. Dalilnya, nak *oyapnya* [cakapnya] ini, duit claim [tuntutan], *hok* [yang] itu ini, *hok* [yang] nak mari ini, engineer ni, nak mari nak bayar duit *hok* [yang] *ore* [kita] ni dalam 300 ribu. (sedang menelefon)

Pinjam *pitih* [duit] pak saudara Din la, pak saudara itu mak datuk Din. Pinjam 200 ribu, tapi *pitih* [duit] ada, *claim* [tuntutan] itu dia, nak pinjam 300 ribu dalam tiga bulan dah. *Takpa* [tidak mengapa] la, tiga bulan nanti bayar dah, ada tapi *tak* [tidak] sampai. *Pitih* [duit] ada la tapi *tak* [tidak] mari lagi. *Tu* [itu] la, niaga *lagu tu* [macam itu] la. Takut *gapo* [apa], niaga la. Nak *oyap* [cakap], *oyap* [cakap] yang betul la. Biar *oyap* [cakap], *oyap belewok* [cakap berlawak], tapi *claim* [tuntutan] kita dua juta.

TAMAT BAHAGIAN 3

BAHAGIAN 4: MENGENAI SYARIKAT

IK : Dalam bidang pengerusi ni [ini], boleh Tuan Haji jelaskan serba sedikit mengenai syarikat ini KB18

THAA : Syarikat KB18 ni [ini] maknanya, asalnya Syarikat Bina Baru, pada bina baru tu [itu] apabila setakat kelas D ni [ini] kecil sahaja, untuk sini je [sahaja], ada apabila kita buat, kita itu KB18 tu [itu] dulu pertama tak [tidak] reject [tolak] daripada ROC, reject [tolak] yang kedua apabila buat nama glamour [terkenal] kita la, tu [itu] dia okay, dia benarkan untuk daftar, tu jah [itu sahaja], tak [tidak] ada apa apa, nak kelainan, pasal nombor ni [ini] jarang tak [tidak] ada lagi orang buat nombor, daftar ni [ini] dengan nombor, kerajaan marah mulanya tak [tidak] benar, kalau daftar nombor, pakat [semua] nak nombor la (ketawa). Nak boleh gah [hebat], trademark [tanda dagangan] boleh dengan nombor, daftar perniagaan tak [tidak] berjaya tapi saya buh [letak] boleh masa tu [itu] la, select [pilih] tak [tidak] boleh, yang kedua baru boleh, tu [itu] lah bendanya, tak [tidak] ada masalah, dan budak pun tak [tidak] setuju mula-mula, apabila sekarang baru dia tahu, dia pergi mana pun orang kenal, kereta pun pakai KB18 dah, kita pun dah establish [menubuhkan] la maknanya Kota Bharu Kelantan la, macam tu [itu] la tak ada masalah.

IK : Ketika Tuan Haji mula-mula tubuhkan syarikat itu, berapa ramai ke staf yang kerja dalam itu?

THAA : Iya [Ada lah] tiga orang je [sahaja]. Tiga sekali empat driver [pemandu]. Nasroon dengan assistant [penolong], pengurus, lepas tu akauntan seorang lepas tu runner

[pelari], empat orang *ja* [sahaja]. Sekarang ini lima lah, bahagian *sales* [jualan] seorang.

IK : Syarikat ditubuhkan dengan menggunakan bajet sendiri ataupun?

THAA : Ohh, sendiri, tak ada bergantung orang, solo, *zero point* [titik kosong]

IK : Matlamat syarikat KB18?

THAA : Matlamatnya nak suruh anak-anak, *company* [syarikat] apabila kita *target* [sasaran] dia *ni* [ini] maknanya bila dia belajar dia belum tentu boleh pergi kemana hala tuju, kan? Pasal keluar *tu* [itu] nak ada kerja sebelum kerja *tak* [tidak]? Tak ada orang nak berniaga macam mana pak [bapa] kita sesak, kalau sekarang kalau mahu berniaga kena ada duit *tak* [tidak]? Sepuluh, dua puluh ribu kita buat kerja dah sekarang. Seratus pun boleh mengayat dulu, kita nak cari mana dalam kampung haa? Haa itu *jah* [sahaja]. Apa dia tadi? Tak ada *share* [kongsi], *share* [kongsi] rumah kita bagi ke anak-anak, apabila kita meninggal, *share company tu* [saham syarikat itu] dia kan [akan] bagi. Itu lah, ada harta *company* [syarikat] ke banyak mana *tu* [itu] duit *tu* [itu] dia punya pasal. Jalankan, tak ada apa-apa, cepat cepat *tak* [tidak] apa.

IK : Syarikat KB18 ini adakah sudah mencapai *target* [sasaran] nya?

THAA : *Target* [sasaran] *tak* [tidak] sampai, apabila budak target dia *tak* [tidak] sampai, dia kena pergi lagi, sekarang baru B baru, dia kena pergi A, kan? Lesen B *ni* [ini]

sepuluh juta kebawah *saja* [sahaja], A *ni* [ini] kalau besar maksud dia tujuh belas juta. (*batuk*). *Target* [sasaran] *tak* [tidak] la, budak akan sambung *target tu* [sasaran itu], saya *ni* [ini] habis la *target* [sasaran] nya, cukup dah. Kalau dia *maintain* [kekalkan] yang *tu* [itu] sudah cukup. Tak perlu berlari lagi, takut jadi masalah, berhati-hati bila buat kerja, pasal sekarang ini orang cerdik-cerdik belaka. Kadang-kadang pun Dato' pun menipu, mula-mula kita mengunjung datuk *tak* [tidak]? Kadang-kadang datuk kena *jail* [penjara]. Faham tak? Kena jaga yang itu satu. Nak harapkan orang mengiklankan mulut lah yang manis, *tak* [tidak] sudah nak harap lah nak cakap apa, *tak* [tidak] ada bagi saya *tak* [tidak] ada bukti. Haaa dia nak mari kerja, kerja apa? *Lagu* [macam] mana? Serupa orang bomoh nak buat *pitih* [duit] lah. Ada *tak* [tidak]? Orang itu pandai *tak* [tidak] bomoh buat *pitih* [duit]. Pergilah tengok rumah dia *lagu* [macam] mana. Atap *jah* [sahaja]. Macam mana buat *pitih* [duit], *tak* [tidak]? Nak fikir dengan *logic* [masuk akal], bunyi *pitih* [duit] nak belaka lah. Yang *tu* [itu] *hak* [nak] kena apa *tu* [itu], yang undi apa dia panggil? Cabutan buah? *Tu* [itu] lah yang sampul surat *duk* [nak] *berigak* [ditangkap] apa *tu* [itu]? Boleh hadiah kereta minta *pitih* [duit] dulu? Haa, gores dan menang itu dia belaka *tu* [itu]. Dah dia ada *pitih* [duit] benda *lagu* [macam] *tu* [itu]. Okay. *Hak* [yang] *tu* [itu] kena balaka, *hak* [yang] mana buat semua kena, *tak* [tidak]? *Tak* [tidak] ada seorang habuk dia dapat untung, tapi orang *gomo* [lawan] jugak la sebab gila *aim* [sasaran] dia *tu* [itu]. Ah nak kaya cepat. Bukan sah kadi. *Nuh* [itu] *hak duk* [yang nak] kena *tu hak* [itu yang] Dato' apa, *hak* [yang] Amerika *hak* [yang] nak buat mari orang apa? Algeria apa

tak [tidak]? Nak buat *pitih* [duit] nak buat mari kontena *duk* [sedang] lekat di *nuh* [situ] telefon, kastam sendiri telefon, tengok dia berlagak. Dunia hari *ni* [ini]. Dia dah ada *pitih* [duit] dah. Berjuta-juta dah *pitih* [duit]. *Kalu* [kalau] kita nak baca apa. Nak *oyap* [beritahu] ke anak cucu. Ke nak baca dia duit banyak *tu* [itu]. *Bakpo* [kenapa] dia nak buat lagi. Ke nak baca *lagu* [macam] mana? *Ambo* [saya] boleh baca. Duit *tu* [itu] asal *tak* [tidak] betul dah. Duit dia *tu* [itu] asal *tak* [tidak] betul dah, *corrupt* [rosak] ke, *tak* [tidak]? Dia panas duit itu *gak* [juga], buat *tubik* [keluar] situ, cuci la *mu* [kamu] sikit (*ketawa*). Nanti berebut *hok* [yang] *tu* [itu] pulak. Tidak dah ada dah juta-juta buat apa lagi? Orang pulak orang negro apa *tu* [itu] Algeria kan? Yang buat *goni* [benda ini]. *Tak* [tidak]? Ada surat khabar kan? Ha? Depan kastam dia boleh berlagak lagi *tak* [tidak]? *Loni* [sekarang] orang *tino* [perempuan] sendiri pandai merompak. Dah? Tak canggih? *Hok* [yang] *tu* [itu] kena otak kita kena fikir. Haa *tu ja* [sahaja] nak *oyap* [beritahu]. Saya tahu saya pengalaman. Haa tanya apa lagi. Tanya lagi banyak sebab *tu* [itu]. Tanya lagi.

IK : Tuan Haji ingin mengembangkan lagi syarikat?

THAA : Saya *tak* [tidak] dah. Orang yang ambil alih. Memang la. Haa, memang la dia nya. Takkan sampai tahap dia lagi *lagu* [macam] *tu* [itu], *tak*? Dia orang *educated* [berpelajaran], professional. Dia QS, mana? Nasroon? Dia QS ni sakit kepala. Takkan *duk* [nak] main *lagu* [macam] *ni* [ini]? *Ambo* [saya] *tak* [tidak] *ngaji* [belajar] *lagu ni* [macam ini] *staro* [tahap] ni. Dia orang *mengaji* [belajar], *tak* [tidak]? Patut dia ada staf dalam 14, 15 orang. *Tu* [itu] jela. *Ni* [ini] habis dah,

padan dah lah. Pencen dah. Main *lagu ni* [macam ini] *tak* [tidak] nak la dah main *lagu ni* [macam ini] (*ketawa*). Kembang dah ada idea la, dia berkembang dia ambil alih la. Ambil alih *setaro* [tahap] *ni* [ini] buat apa. *Sain-sain* [kawan kawan] dia duduk Kuala Lumpur buat apa yang *biso-biso* [hebat-hebat] takkan boleh cari kerja nya. Bodoh. *Tu je* [itu sahaja] la. Tahap saya memang tahap *tu* [itu] jah. Setakat nak *glamour* [terkenal] dalam negeri *jah* [sahaja]. Dalam daerah. Di Kota Bharu. Yela Kelantan mana-mana pun *tak* [tidak] apa kita buat, mana-mana pun *tak* [tidak] apa. Dia kena ambil Malaysia pula.

IK : Projek yang pembangunan *tu* [itu], Tuan Haji pernah buat dekat area Kota Bharu sahaja ke?

THAA : Oh, seluruh. Machang, Pasir Puteh.

TAMAT BAHAGIAN 4

BAHAGIAN 5: PENCAPAIAN

IK : **Kalau Machang, projek mana?**

THAA : Machang kita buat *housing* [perumahan]. Machang boleh dikatakan 10, 20 tahun, 200 unit. Kita ada Machang satu taman yang rasa siap dah satu, dua, tiga. Tiga taman. Yang nak buat nya, *loni* [sekarang] tengah buat nya satu taman di Pek, *pastu* [selepas itu] suruh Din *engineer* [jurutera] tadi, habis sekolah suruh buat di Machang satu taman, Nasroon buat satu taman. Kita Machang *tak* [tidak] habis. Kita Machang *tak* [tidak] ada masalah.

IK : **Dalam banyak-banyak kawasan Kelantan ini mana satu yang paling banyak projek?**

THAA : Machang lah. Dia sebabnya beginilah sebabnya di Kota Bharu *ni* [ini], tanah selalu terhad. Ia *tak* [tidak] ada tanah luas, luas juta-juta. *Tak* [tidak] ada faedah. Cuma di kawasan Kota Bharu *ni* [ini] ia *sale* [jualan] nya mudah sikit. Tapi kita buat di Machang, *sale* [jualan] tak ada masalah. Cuma, begitu orang kelas-kelas B, C yang beli, kelas A tak *dey* [sempat] nak beli. Kota Bharu tanah mahal. Kita beli pun, saya beli pun dulu, *loni* [sekarang] nak cari tak ada ni, Datuk nak pergi cari. Lama mana dah. Habis dah, saya *dey* [sempat] beli dua taman. Siap lah dua taman, Bukit Marak sama dengan Jelawat. Tak ada barang dia *tu* [itu], *tu* [itu] dia.

IK : Contoh pembinaan projek di Machang *tu* [itu] di bahagian mana?

THAA : Machang sekeliling, dalam daerah, rumah, rumah kediaman. Kalau Machang rumah kediaman. Kalau sekolah, Bachok, Pasir Puteh, habis dah. Kalau nak buat Bachok, ada lesen A, dengan dia *sakni* [tadi], Din, Sarudin anak sepupu.

IK : Setakat *ni* [ini], daripada dulu sampai sekarang, projek apa paling besar sekali?

THAA : Sekolah. *Mini stadium* [stadium kecil] USM, padang golf dia kan tambun balik buat *mini stadium* [stadium kecil].

IK : Di Kubang Kerian?

THAA : Kubang Kerian, belakang padang golf dia *tu* [itu], dia tambun dah, *tak* [tidak] ada dah padang golf, buat mini stadium [stadium kecil]. Bangunan, padang bola, *tennis court* [gelanggang tenis], *pastu* [selepas itu] banyak la sekeliling.

TAMAT BAHAGIAN 5

BAHAGIAN 6: SUMBANGAN

IK : **Sumbangan apakah yang Tuan Haji berikan kepada syarikat?**

THAA : Kalau syarikat macam mana? Semua kerja kita buat siap. Tak ada masalah, tak ada pernah kerja yang *delay* [tertangguh], *delay* [tertangguh] *tu* [itu] ada la *delay* [tertangguh] dah hampir siap sekolah-sekolah, pekerja mari *tak* [tidak] buat kerja, makan masa, tapi *tak* [tidak] kena saman kebiasaan. Bila sumbangan ke *company* [syarikat] ke apa nya orang yang tidak sendiri, Nampak?

IK : **Dekat Machang *tu* [itu], kebanyakan ada yang rumah-rumah *tu* [itu] ada tidak yang disiapkan dengan sempurna?**

THAA : Hundred *percent* [seratus peratus]. Semua duduk siap. *Tak* [tidak] ada bantahan. Kita buat dulu sebelum jual.

TAMAT BAHAGIAN 6

BAHAGIAN 7: PENDAPAT DAN PANDANGAN

IK : Pada pandangan Tuan Haji, nasihat yang boleh diikuti pada golongan muda yang baru nak berniaga?

THAA : Berniaga *ni* [ini] nasihatnya, payah nak nasihat *guana* [macam mana] niaga, berniaga *ni* [ini] dia mari bila dia berlaku dia kena elak, tapi kena lari dari berlaku penipuan, niaga *ni* [ini] bukan senang, niaga payah nak makan gaji, gaji *duk saja* [duduk bersahaja] cikgu cuti sebulan boleh gaji. Maknanya, nasihat berhati-hatilah berniaga *ni* [ini]. Kaji sebelum buat lah. *Profit* [keuntungan] myeg.

IK : Berniaga *ni* [ini], ia ini yang mulanya ikut minat sendiri ke ikut orang?

THAA : Dia yang nombor satunya minat. Kalau *tak* [tidak] ada minat, *tak soh* [tidak usah] berniaga. Minat nombor satu.

IK : Kekadang sekarang ni [ini] ada jenis suka ikut, waktu dah berjaya, kita nak *follow* [ikut]

THAA : Tiru orang? Dia kena minat. Nak buat apa, minat, baru jadi. *Tak* [tidak] minat, susah. *Tak soh* [tidak usah] pergi lah. Saya berniaga tujuh pagi tujuh malam nak *start* [mula]. *Tak nera* [lena] tidur.

IK : Boleh ke cara niaga dengan kita buat pinjaman dahulu? Boleh *tak* [tidak]?

THAA : Kalau sekarang *ni* [ini] pinjaman dahulu *tu* [itu] pun *takdok* [tiada] bagi, bank *tak* [tidak] ada bagi, itu jadi susah. Dalam saya buat projek, saya *tak* [tidak] ambil *advance* [duit lebih], nak ambil *advance* [duit lebih] boleh, kita kena habis duit

pulak dua, tiga puluh ribu, untuk projek besar *ni* [ini], lita tujuh belas juta, nak *advance* [duit lebih] dia kena *bui* [bagi] satu juta 1.8, tapi kena habis dulu nak boleh *tu* [itu] *apply* [mohon], *tak* [tidak] lebih tiga bulan, kita dapat dah kerja, dia dapat kerja dulu baru boleh *apply advance* [mohon duit lebih], buat nak *tu* [itu] tiga tiga bulan *tu* [itu] kita buat kerja sebanyak mana *dah* [sudah] naik. Kita *delay* [tangguh] tiga bulan sebanyak mana kerja kita pergi. *So* [jadi], sebab *tu* [itu] orang jual, boleh jual projek, ambil *five percent* [lima peratus] ke, ye la bila *tak ada* [tiada] *ni* [ini] lah tanya saya, saya minta *pitih* [duit] dengan anak *sedara* [saudara], *pak daro* [bapa saudara] dia, Datuk Din tiga ratus ribu, nak bayar *ni* [ini] bulan *ni* [ini]. Tadi *progress* [perkembangan] *tu* [itu] ada sampai. Sampai duit cek *tak* [tidak] sampai lagi, *progress* [perkembangan kerja] kita buat dah. *Patut* [sepatutnya] sampai dah, *tak* [tidak] tahu, tengok sekarang. Nak bayar *kat* [kepada] dia, janji tiga bulan, kita *wi* [beri] untung dia sikit dan tapi dia tahu *saja* [sahaja] *mari* [datang] sini, *pasal* [sebab] dulu pun kita pinjam, dia *tak* [tiada] apa-apa, *tu* [itu] dia. Bank cukup-cukup *payah* [susah], bank, bank Jasin *tak* [tiada] kuasa langsung, nak *oyap* [beritahu]. *Sain* [kawan] belaka ngajar, *loni* [sekarang] jasa barunya. Dulu *gak* [dahulu nya] kita pukul empat *tu* [itu] *tak* [tidak] masuk lagi, bank *ni* [ini], masa kita muda la. Apabila kita buat pinjaman dengan kawan, dengan bank kita tak buat *caro* [tidak ambil kisah]. Sahnya, kita *tau* [tahu] dah, prosedur bank, sudah kita tahu, kita *ni* [ini] macam orang belajar bank dah. Dah saya dengan bank *ni* [ini], berapa puluh tahun. Walaupun kita *molek* [bagus] mana, akaun kita *molek* [baik] kita buat, tahu *tak* [tidak]? Tahu *tak* [tidak]? Tahu

tak [tidak]? Benda *power* [hebat]. Dulu ada, masa dulu saya dengan dua, tiga puluh ribu *k* [ribu]. Gitu *jah* [begitu sahaja]. Esok lusa *tungging power* [tunjuk kuasa], *tak ada* [tiada] masalah, *loni* [sekarang] *tak ada* [tiada], belajar bank semua *tak ada* [tiada] *power* [kuasa], belajar bank *loni* [sekarang] pun *hok* [yang] kerani masa zaman saya dulu-dulu, kerani mula naik *manager* [pengurus], asal kerani muda mula, *loni* [sekarang] tua mak cik *pulak* [pula] dah, ada seorang lagi, Myvi Kota Bharu, *hok tu* [yang itu] *sain* [kawan], budak kita *tu* [itu].

IK : Jadi apa yang beza perbankan dahulu dengan sekarang ini?

THAA : Dulu, dulu orang berniaga *ni* [ini] kurang, tahu *tak* [tidak]? *Supplier* [pembekal] *ni* [ini] ada-ada pun nak jual barang yang *takdak* [tiada], *tak ada* [tiada] orang nak beli masa *tu* [itu], jadi apabila kita buat kontrak buat rumah *ni* [ini], atau kita boleh kerja kerajaan ke gapo [apa], so [jadi], dia sendiri cari kita, orang barang *tu* [itu], so [jadi] dia semua *supply* [bekal], bayar *tak* [tidak], tunggu *progress* [perkembangan] sudah bayar, apabila kita buat *molek* [baik] ke dia, besar mana projek untuk aku. Hingga sampaikan satu tahap mula, dia pun *tak* [tidak] *leh* [boleh] *order* [pesanan] barang ke *demo* [dia], *demo* [dia] *tak* [tidak] bayar. *Company* [syarikat], kilang *tak* [tidak] hantar ke dia, *tak* [tidak] boleh, dia nak *cash* [tunai], so [jadi] *loni* [sekarang] kalau mahu niaga kena ada *cash* [tunai]. Dah *tak* [tidak] ada kaki nak cari, jadi *hok* [yang] *loni* [sekarang] *kalu* [kalau] kaki cari *pitih* [duit], *ambo* [saya] la. Dia *tak ada* [tiada], dia buat kerja *jah* [sahaja], tapi *progress* [perkembangan] dia *claim* [tuntut] ke *office* [pejabat]. Saya *tak* [tidak]

wi [bagi], Cuma tanya *gitu* [begitu] *jah* [sahaja], *claim* [tuntut] *gano* [apa]? *Tu* [itu] *jelah* [sahaja]. Cukup-cukup payah, kena fikir dah *loni* [sekarang], kalau *tak* [tidak] ada duit, *tak* [tidak] usah berniaga. Kalau *housing* [perumahan], cari tanah, beratus ribu, nak buat pula, Cuma bolehlah kita nya nak keadaan sekeliling dulu baru disuruh, kalau ada tanah orang suruh kita buat rumah, boleh dia ada tanah dah, boleh *apply* [mohon] *loan* [pinjaman] dia. *Gitu* [begitu] kena cari *gitu* [begitu], jadi lambat, *very slow* [terlalu lambat], saya pun begitu juga, masa *tu* [itu] *tak ada* [tiada] orang, ada *sokmo* [selalu] la, dua buah, tiga buah, jadi *de* [sempat] *hok* [yang] *tu* [itu] *gapo-gapo* [apa-apa] *hok tu* [yang itu], *de* [sempat] boleh naik ada duit, beli tanah balik. Cara dia, *koho* [semakin] besar, *koho* [semakin] besar. *Gak* [apabila] beli tanah dulu, masa dulu murah. Kita beli kosong dua tahun 2002, 2002 kata beli masa *tu* [itu] murah. Jadi sekarang *ni* [ini], kata beli mula dalam dua ratus ribu, sekarang *ni* [ini] sudah jadi juta. Tanah tu naik sendiri, harga apabila *tak* [tidak] ada barang, dia tanah, dia *tak* [tidak] akan bertambah. Dalam dunia tanah *tak* [tidak] bertambah. *Koho* [makin] kurang ada, baham di sungai, baham di laut, ada tanah tambah? *Tak* [tidak] ada.

IK : Bahan-bahan binaan tu [itu] daripada mana?

THAA : Daripada *tu* [itu], *company* [syarikat] *ni* [ini], Kota Bharu kita ambil. Dia *tak* [tidak] boleh barang *ni* [ini] walaupun kita nak beli di *KL* [Kuala Lumpur] *tak* [tidak] boleh. *Pasal* [sebab] dia *dealer* [penjual] ada sini. Okay, terpaksa kena beli sini. *Dunung* [sana] *tak* [tidak] jual. *Dunung* [sana] kalau nak beli, dengan *dealer*

[penjual] juga. Dia kilang *tak* [tidak] jual *personal* [peribadi], *tak* [tidak]? Dia suka, dia lantik dah. *Panda* [pandai] dia kan, *hok* [yang] *tu* [itu] kena *order* [pesan] nya, kalau tidak dia akan jadi, kalau kita boleh beli *kut* [dekat] kilang *nuh* [sana], sibuk lah dia nya. *Ni* [ini] dia sudah tau ke taraf tiga, *company* [syarikat] dia kan? Senang dia *control* [kawal]. *Hok ni* [yang ini] *so* [satu] hantar *pitih* [duit] *ko* [kepada] dia nya. Lepas dekat dulu, dia *tak* [tidak] jual *ke* [kepada] kita. Kita nak guna. Kena beli sini juga. Kadang-kadang di tempat runcit murah pada dia pula. Memang itu, *settle* [selesai] baru *ni* [ini], cat. Beli tempat dia *ni* [ini] ejen dia di Jotun *nuh* [sana]. Beli sini, *gi* [pergi] tanya sini, tanya budak *bakpo* [kenapa] ada sini *mu* [kamu] nak duit, *bakpo* [kenapa] *tak* [tidak] beli *dunung* [sana]? Murah sini bos. Oh *tak* [tidak] apa, saya *heret jituh* [ambil sahajalah]. Bagi dia, aku bayar. *Lagu* [macam] *tu* [itu]. *Tu* [itu] barang.

IK : Jadinya, macam barang-barang tu [itu], memang kenderaan syarikat sendiri ke?

THAA : Dia hantar, dia boleh murahya apabila kita beli kalau kita banyak *bundle* [sekelompok], dia *order* [pesan] untuk kita, dia beli untuk kita *direct* [terus] daripada *trelar* [lori] *gi* [pergi] ke *site* [tapak], murah tak kena tambang, masuk ke dia, *tambang* [itu] pulak masuk ke dia, *hok tu* [yang itu] kita berunding, apabila kita projek besar, kita berunding dengan dia, banyak *ni* [ini] okey, satu *trelar* [lori] berapa puluh tan, kalau besi. Dia kata, dalam lima puluh tan, okey kita nak lima puluh tan, dia murah la, dari murah lagi dari runcit, *pasal* [sebab] *bundle* [sekelompok] *ni* [ini] terus dari kilang ke projek. *Tak* [tidak] kena pakai orang

dah, kita *dumuh* [sana] kita cari *crane* [jentera], ke untung dua, tiga puluh, dekat seratus *ya* [ringgit] habis *se* [satu] tan. Empat, lima, enam puluh ribu pula untung. Dari kedai runcit turun *tu* [itu] tambang, boros la pula, angkat turun, angkat turun, serupa simen la, kita *order* [pesanan] alik *nuh* [di sana] boleh murah, kita nak empat ratus beg, satu *trelar* [lori], dia kata, hantar ke projek. Dan masuk ke dia *gak* [nya], kira *straight* [terus] kita *gomo* [lawan] dalam empat puluh *ya* [ringgit], turun naik tiga puluh sen kalau naik.

IK : Jadi kalau macam nak bangunkan satu-satu projek *tu* [itu], kira yang untuk bahan kita semua *tu* [itu], kira dah ada kiraan awal dah?

THAA : Mestilah. Dia dah ada *plan* [perancangan] nak buat ini kena ada *plan* [perancangan], berapa kita nak. *Stages* [peringkat] dulu, bawah, guna bawah dulu kalau kita nak duit banyak, untuk *hok* [yang] bawah berapa, nak guna simen banyak mana, jangan *order* [pesanan] untuk semua, untuk *second stage* [peringkat kedua], *third stage* [peringkat ketiga], *fourth stage* [peringkat keempat] *mugo* [sebab] lambat, habis *hok ni* [yang ini], *second stage* [peringkat kedua] nak masuk, kalau dua minggu *tak* [tidak] masuk, kita kira lah, *gapo* [apa] nak masuk, masuk *hok* [yang] *second stage* [peringkat kedua] pula. Begitu. Kalau nak beli semua, kalau sebuah rumah, semua sekali dengan bata, kita perlu, atap, *roofing* [bumbung], *gapo* [apa] *tu* [itu] mari lewat sikit. *De* [sempat] kalau kita buat rumah *housing* [perumahan] *ni* [ini], maknanya kita *de* [sempat] *claim* [tuntut] *hak ni* [yang ini] pula, dia pusing la. Kita buat dalam *first claim* [tuntutan pertama] itu,

dari sepuluh *percent* [peratus] dua puluh *percent* [peratus] mari, boleh guna, guna *gitu* [begitu].

IK : **Jadinya, memang kita ikut jadual la?**

THAA : Memangla, betul la *hok tu* [yang itu], kalau *tak* [tidak] jadual *delay* [tunda] la.

IK : **Pernah berlaku *delay* [tunda] sebelum *ni* [ini]?**

THAA : Biasa. Barang *tak* [tidak] sampai. Hujan *mari* [datang]. Tukang *tak* [tidak] *mari* [datang], *delay* [tunda]. (*ketawa*)

IK : **Kalau hujan *tu* [itu], memang *delay* [tunda] la projek?**

THAA : Hujan, *tak* [tidak] kira, ia kalau diisytihar darurat baru dia kira dia. Kalau kerja projek besar, sekolah *gapo* [apa], dia *tak* [tidak] masuk rekod kalau hujan. Hujan biasa.

IK : **Macam mana kalau simen *tu* [itu]?**

THAA : Tempat dia, *tak* [tidak] boleh buat kerja, *tu* [itu] yang jadi *delay* [tunda], musim hujan, *tak* [tidak]? Dia tak rekod, nak sambung misalnya habis tahap *tu* [itu], nak sambung, dia tak rekod *hok* [yang] kita hujan seminggu, kita minta sambung balik, Cuma atas budi bicara, okay, aku *wi* [bagi] *ke* [kepada] *mu* [kamu]. Dia tengok kerja kita laju, comel. Okay, munasabah, dia bagi lagi lah, harap ke pengarah-pengarah sini lah. Okay, kita bagi duit dia, lima belas hari lagi, budi

bicara, kalau kita nampak *slow* [perlahan] buat kerja, dia *tak* [tidak] berapa nak. Bila buat kerja, okay *tak ada* [tiada] apa-apa. Itu *je* [sahaja].

IK : Pendapat *pasal* [mengenai] syarikat pembangunan lain, pendapat *pasal* [mengenai] syarikat yang menggunakan bahan-bahan yang berkualiti rendah.

THAA : Tidak boleh. Salah, salah la *tu* [itu], curi, curi dosa nombor satu dah, nak pergi ke lain pun, nampak? Apabila kita berjanji dengan benda *lagu* [seperti] *tu* [itu], *tak* [tidak] boleh la *tu* [itu]. Kalau kerajaan *ni* [ini] kita nak buat satu benda kena berunding dengan dia selalu, nak pakai, kalau *drawing* [lukisan] katalah, bilik air *tu* [itu], cermin *gapo tu* [apa itu] nak pakai *grill* [pintu besi] *gapo* [apa] tahu, walaupun *grill* [pintu besi] kata nak *buh* [letak] besi, biasa *buh* [letak] besi *grill* [pintu besi] *guard* [tahan] la, *window guard* [penahan jendela] *gapo tu* [apa itu], tapi kena berunding dengan dia juga, dia nak bentuk *tu* [itu] dia fikir, *ni* [ini] masalah.

IK : Kalau nak buat, nak bina sesuatu bangunan *tu* [itu], ikut kriteria yang ditentukan oleh macam *MPKB* [Majlis Penbandaran Kota Bharu].

THAA : *MPKB* [Majlis Penbandaran Kota Bharu] *ni* [ini] dia, dia jaga dia sementara *jah* [sahaja], *line-line ni* [garisan-garisan ini], jangan makan pada *hak* [yang] dia, tahu rumah-rumah, dia rumah *ni* [ini] maknanya dengan jalan besar dua puluh kaki, *tak* [tidak]? Dia kena *setback* [jarak] dua puluh kaki jalan besar, kiri dan kanan kena kadar minima sepuluh kaki. Belakang sepuluh, kalau lebih *tak* [tidak] apa la. Kurang *tak* [tidak] boleh, kurang kena bincang. Minima boleh kalau dia boleh

kurang *hok* [yang] sepuluh *tu* [itu] dia pergi *ke* [kepada] lapan, *tu* [itu] bersyarat. Dia takut, *api* [elektrik], kebakaran. *Tu* [itu] yang dia sengkang. *Standard* [biasa] dia buat. Mengikut *plan* [perancangan], apabila *plan* [perancangan] *lagu* [seperti] *tu* [itu], *lagu tu* [seperti itu] kena buat. Tidak dia pegang CF, syndicate of fitness, dia panggil apa, *SKD* [sijil kelulusan duduk], syarikat syarat, sijil kelulusan, duduk, sijil kelulusan duduk, dia pula hujung salah gitu *gini* [begitu begini], dia *tak* [tidak] keluar *tu* [itu], kita nak masuk, apa, nak masuk yang insurans *tu* [itu] *tak* [tidak] terima *tak* [tidak] ada *SKD* [sijil kelulusan duduk], itu kalau rumah. Benda yang *tak* [tidak] boleh elak, boleh bincang dengan dia, kalau rumah *ni* [ini] *tak ada* [tiada] masalah, kalau kerajaan, sekolah, dia panggil bincang, *oyap* [beritahu] dia, kena dia, dia dulu, dia *agree* [setuju] dulu, serupa *consultant* [perunding], kalau sekolah, *consultant* [perunding], dia bagi *consultant* [perunding], dia *tak* [tidak] cukup, jaga semua sekolah *tu* [itu], dia *consultant ja* [perunding sahaja], *gitu* [begitu], *payah* [susah] apa.

IK : Dari segi *design* [rekaan] itu, macam mana *tu* [itu] kalau

THAA : Kalau projek kita rumah, kita sendiri, kalau *hok* [yang] tuannya, kita nak buat dekat tanah tuannya, tanya dia. Kalau *hok* [yang] kita, taman kita, *design* [rekaan] sendiri la, buat yang *tu* [itu], *jela* [sahaja]. Kita buat kita jual *hok* [yang] *tu* [itu].

IK : Macam yang sekolah *ni* [ini], dia punya *design* [rekaan], dia *tu* [itu] ada ikut *standard* [syarat] kementerian ke apa?

THAA : Dia *plan tu* [perancangan itu] dia itu dah dengan kementerian, dia atas dia bincang dengan kementerian, *JKR* [Jabatan Kerja Raya] dulu, lepas *JKR* [Jabatan Kerja Raya] *tu* [itu], *consultant* [perunding], dia lantik *consultant* [perunding], jaga.

IK : Kadang-kadang kalau kita lihat dia punya *design* [rekaan] kadang-kadang lebih kurang sama, kadang-kadang saya terfikir, ini dia orang dah *standard* [biasa] kan

THAA : Ada, ada yang *standard* [biasa], dia walaupun *standard*, arkitek akan boleh duit juga, kalau buat, situ tempat lain, macam *tu* [itu] dia punya status lain. Ini kampung Kota, *hok* [yang] *ni* [ini] kampung lain, tapi *plan* [pelan] sama, kalau *plan* sama *tu* [itu], Cuma dia *tak* [tidak] *wi* [bagi] duit banyak tapi dia caj sama. *Tu* [itu] dia. Kena ada *check* [tengok] *area* [kawasan] juga, berapa *percent* [peratus], apa sekaki dia buat *plan* [pelan], dia boleh buat *plan* sama, serupa kena bayar, kita buat satu taman enam belas, dua puluh lot, *plan* [pelan] sama *jah* [sahaja]. Tapi bayaran lain. Kalau lapan ratus sebuah, lapa ratus sebuah, *hok tulo* [yang sama]

TAMAT BAHAGIAN 7

RUJUKAN

KB 18 Development Sdn Bhd (2015), *KB 18 Development Sdn Bhd - Pemaju perumahan Kelantan*, Sumber dari <http://www.kb18development.com/>

Facebook (2015), *KB 18 Development Sdn Bhd - Pemaju perumahan Kelantan*, Sumber dari <https://www.facebook.com/KB18Development>

LAMPIRAN

LAMPIRAN 1 (LOG WAWANCARA)

Ikram menemubual Tuan Haji Abdul Aziz, yang dilahirkan pada 1945, di Kota Bharu, Kelantan. Temubual dijalankan di rumah beliau di Lorong Seri Kedondong, Kota Bharu, Kelantan mengenai pengalaman beliau sebagai pengerusi KB18, sebuah syarikat pembinaan.

MASA	SUBJEK	NAMA/TEMPAT/RUJUKAN
BAHAGIAN 1: LATAR BELAKANG TOKOH		
0.00	Latar belakang keluarga Tuan Haji	Kota Bharu
2.23	Bercerita secara terperinci mengenai ibubapa tokoh.	En. Ismail Bin Ahmad Pn. Limah Binti Ismail
7.00	Menerangkan serba sedikit mengenai anak yang mengambil alih tugas sebagai pengerusi KB18.	En. Mohd. Nasroon
8.00	Menerangkan tentang prinsip hidup.	
BAHAGIAN 2: PENDIDIKAN		
11.07	Bercerita mengenai waktu di Sekolah Menengah SIC.	Sekolah Menengah SIC

11.37	Menerangkan mengenai dua orang guru yang tidak dapat dilupakan.	En. Khalid En. Nasim
17.35	Menggambarkan kekecewaan apabila tidak dapat meneruskan pengajian di sekolah dan perlu masuk dalam perniagaan .	
BAHAGIAN 3: PENGALAMAN DALAM PEKERJAAN		
18.46	Pekerjaan lain sebelum menjadi pengerusi.	Aman Razak Syarikat Bina Baru
20.32	Menerangkan mengenai pengalaman yang diperolehi ketika bekerja.	
22.41	Menerangkan mengenai jawatan sebagai pengerusi syarikat KB18.	KB18
28.10	Menceritakan mengenai pengalaman yang tidak dapat dilupakan ketika menjadi pengerusi syarikat KB18.	
BAHAGIAN 4: MENGENAI SYARIKAT		
31:00	Menjelaskan serba sedikit mengenai syarikat KB18	KB18 ROC Kota Bharu
33:50	Menceritakan matlamat syarikat KB18	

35:17	Menceritakan pencapaian sasaran syarikat KB18	Dato' Amerika Algeria
38:45	Menceritakan pengembangan syarikat	Nasroon QS Kota Bharu Kelantan Malaysia
BAHAGIAN 5: PENCAPAIAN		
41:28	Menceritakan kawasan yang paling banyak projek	Machang Kota Bharu Bukit Marak Jelawat
BAHAGIAN 6: SUMBANGAN		
44:18	Menceritakan sumbangan yang diberikan kepada syarikat.	
BAHAGIAN 7: PENDAPAT DAN PANDANGAN		
46:28	Menceritakan nasihat yang boleh diikuti pada golongan muda yang baru nak berniaga	
48:05	Memberi pendapat mengenai cara niaga dengan kita buat pinjaman dahulu	Datuk Din Bank Jasin Myvi Kota Bharu
50:36	Menceritakan perbezaan perbankan dahulu dengan sekarang.	
53:02	Menceritakan mengenai bahan-bahan binaan	KL Jotun

54:30	Menceritakan pengangkutan membawa bahan-bahan binaan	
58:21	Memberi pendapat mengenai syarikat yang menggunakan bahan-bahan yang berkualiti rendah	

LAMPIRAN 2 (DIARI KAJIAN)

MASA	TARIKH	PERKARA	TINDAKAN
9.00pg – 9.30pg	10 June 2015	<p>Panggilan Telefon</p> <p>Membuat panggilan telefon kepada tokoh untuk kali pertama. Panggilan adalah untuk memohon persetujuan tokoh untuk ditemuramah</p>	Meminta kebenaran dan menanya pada masa bilakah temubual boleh dilakukan
11.00pg - 12.00tgahari	12 June 2015	<p><u>Perjumpaan pertama bersama tokoh.</u></p> <p>Perjumpaan berlaku di rumah tokoh bertujuan untuk menemubual tokoh</p>	Rakaman dilakukan untuk menemubual tokoh
		<p><u>Selesai menemubual tokoh</u></p> <p style="text-align: center;">7</p>	

LAMPIRAN 3 (SENARAI SOALAN)

BAHAGIAN 1: LATAR BELAKANG TOKOH

1. Bagaimanakah saya perlu panggil Encik?
2. Kalau macam itu, saya panggil Encik, Tuan Haji. Baiklah, mula-mula saya nak bertanya tentang latar belakang, nama Tuan Haji, nama panjang Tuan Haji?
3. Selain dari nama Tuan Haji, nama-nama gelaran lain Tuan Haji?
4. Bagaimana pula tentang usia atau umur Tuan Haji?
5. Bagaimana pula dengan tarikh lahir Tuan Haji?
6. Tempat Tuan Haji dilahirkan?
7. Dibesarkan dimana?
8. Tempat menetap Tuan Haji dimana?
9. Keluarga Tuan Haji pula bagaimana?
10. Nama ibu bapa Tuan Haji?
11. Status ibu bapa Tuan Haji sekarang?
12. Bukan itu maksud saya, dia macam ini contohnya adakah dia bekerja sekarang ini?
13. Mengenai adik beradik, Tuan Haji sudah beritahu ke?
14. Tidak, maksud saya adik beradik Tuan Haji?
15. Tuan Haji anak yang ke berapa?
16. Tuan Haji sudah berkahwin?
17. Berapa lamakah Tuan Haji sudah berkahwin?
18. Siapakah nama isteri Tuan Haji?
19. Pekerjaan isteri Tuan Haji?

20. Tuan Haji ada anak lelaki, perempuan?
21. Jadi bilangan anak itu, ada empat?
22. Nama anak-anak dari sulung?
23. Aktiviti yang keluarga Tuan Haji lakukan bersama-sama?
24. Maksud saya, aktiviti itu adalah aktiviti yang dilakukan bersama-sama dengan keluarga. Contohnya buat gotong-royong bersama ke?
25. Saat atau memori terindah Tuan Haji bersama keluarga?
26. Hobi Tuan Haji dimasa lapang?
27. Hobi Tuan Haji itu dikongsi dengan keluarga?
28. Siapakah orang yang terpenting dalam hidup Tuan Haji?
29. Orang yang penting, kira bawa sampai ke sekarang?
30. Idola Encik siapa?
31. Prinsip hidup Tuan Haji?

BAHAGIAN 2: PENDIDIKAN

32. Sekarang kita masuk ke latar belakang pendidikan Tuan Haji?
33. Nama sekolah yang pernah Tuan Haji menuntut?
34. Subjek kegemaran Tuan Haji?
35. Subjek yang kurang digemari Tuan Haji?
36. Sastera
37. Adakah Tuan Haji ada guru yang tidak dapat dilupakan?
38. Di sekolah dahulu, Tuan Haji ada rakan-rakan yang tidak dapat dilupakan?
39. Perkara yang Tuan Haji minat masa sekolah dulu? Macam masuk persatuan sama-sama dengan rakan?
40. Tuan Haji sambung pengajian atau tidak selepas tamat persekolahan?
41. Selepas SCE itu, bidang apa yang Tuan Haji ambil?
42. Kenangan manis Tuan Haji?
43. Kenangan manis ketika zaman persekolahan?
44. Kenangan pahit pula?
45. Selepas sekolah itu Tuan Haji ada apa-apa perancangan?

BAHAGIAN 3: PENGALAMAN DALAM PEKERJAAN

46. Pekerjaan pertama Tuan Haji sebelum menjadi pengerusi KB18 ini?
47. Apakah perasaan Tuan Haji ketika menjalankan tugas sebagai pengerusi di KB18 ini?
48. Pengalaman yang Tuan Haji lalui ketika menjadi pengerusi ini? Pahit dan manis?
49. Sebelum menjadi pengerusi ini, apakah pengalaman yang Tuan Haji perolehi?
50. Sejak bilakah Tuan Haji memegang jawatan sebagai pengerusi KB18?
51. Semasa menjadi pengerusi KB18, adakah Tuan Haji ada pekerjaan lain?
52. Adakah Tuan Haji pernah mengalami kekangan masa apabila memegang jawatan pengerusi KB18?
53. Masa menjadi pengerusi ini, ada masalah pengurusan masalah ke?
54. Perasaan Tuan Haji apabila dapat memegang jawatan sebagai pengerusi KB18 ini?
55. Pada pandangan Tuan Haji, adakah pekerjaan dahulu ada kaitan dengan pekerjaan masa sebelum Tuan Haji menjadi pengerusi?
56. Sepanjang masa memegang jawatan sebagai KB18 ini, ada kenangan yang Tuan Haji tidak dapat lupa?

BAHAGIAN 4: MENGENAI SYARIKAT

57. Dalam bidang pengurusan *ni* [ini], boleh Tuan Haji jelaskan serba sedikit mengenai syarikat ini KB18
58. Ketika Tuan Haji mula-mula tubuhkan syarikat itu, berapa ramai ke staf yang kerja dalam itu?
59. Syarikat ditubuhkan dengan menggunakan bajet sendiri ataupun?
60. Matlamat syarikat KB18?
61. Syarikat KB18 ini adakah sudah mencapai targetnya?
62. Tuan Haji ingin mengembangkan lagi syarikat?
63. Projek yang pembangunan *tu* [itu], Tuan Haji pernah buat dekat area Kota Bharu sahaja ke?

BAHAGIAN 5: PENCAPAIAN

64. Kalau Machang, projek mana?
65. Dalam banyak-banyak kawasan Kelantan ini mana satu yang paling banyak projek?
66. Contoh pembinaan projek di Machang *tu* [itu] di bahagian mana?
67. Setakat *ni* [ini], daripada dulu sampai sekarang, projek apa paling besar sekali?
68. Di Kubang Kerian?

BAHAGIAN 6: SUMBANGAN

69. Sumbangan apakah yang Tuan Haji berikan kepada syarikat?
70. Dekat Machang *tu* [itu], kebanyakan ada yang rumah-rumah *tu* [itu] ada tidak yang disiapkan dengan sempurna?

BAHAGIAN 7: PENDAPAT DAN PANDANGAN

71. Pada pandangan Tuan Haji, nasihat yang boleh diikuti pada golongan muda yang baru nak berniaga?
72. Berniaga *ni* [ini], ia ini yang mulanya ikut minat sendiri ke ikut orang?
73. Kekadang sekarang *ni* [ini] ada jenis suka ikut, waktu dah berjaya, kita nak *follow* [ikut]
74. Boleh ke cara niaga dengan kita buat pinjaman dahulu? Boleh *tak* [tidak]?
75. Jadi apa yang beza perbankan dahulu dengan sekarang ini?
76. Bahan-bahan binaan *tu* [itu] daripada mana?
77. Jadinya, macam barang-barang *tu* [itu], memang kenderaan syarikat sendiri ke?
78. Jadi kalau macam nak bangunkan satu-satu projek *tu* [itu], kira yang untuk bahan kita semua *tu* [itu], kira dah ada kiraan awal dah?
79. Jadinya, memang kita ikut jadual la?
80. Pernah berlaku *delay* [tunda] sebelum *ni* [ini]?
81. Kalau hujan *tu* [itu], memang *delay* [tunda] la projek?
82. Macam mana kalau simen *tu* [itu]?
83. Pendapat *pasal* [mengenai] syarikat pembangunan lain, pendapat *pasal* [mengenai] syarikat yang menggunakan bahan-bahan yang berkualiti rendah.
84. Kalau nak buat, nak bina sesuatu bangunan *tu* [itu], ikut kriteria yang ditentukan oleh macam *MPKB* [Majlis Penbandaran Kota Bharu].
85. Dari segi *design* [rekaan] itu, macam mana *tu* [itu] kalau
86. Macam yang sekolah *ni* [ini], dia punya *design* [rekaan], dia *tu* [itu] ada ikut *standard* [syarat] kementerian ke apa?
87. Kadang-kadang kalau kita lihat dia punya *design* [rekaan] kadang-kadang lebih kurang sama, kadang-kadang saya terfikir, ini dia orang dah *standard* [biasa] kan

LAMPIRAN 4 (SURAT PERJANJIAN)

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

Kelantan

PERJANJIAN MENGENAI SEJARAH LISAN

Syarat-syarat mengenai wawancara yang telah diadakan antara Universiti Teknologi MARA dengan Haji Abdul Aziz Bin Haji Ismail Pada 12 JUN 2015

1. Pita rakaman hasil wawancara yang tersebut di atas adalah diserahkan kepada Universiti Teknologi MARA untuk disimpan buat selama-lamanya.
2. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA akan mengambil apa-apa tindakan yang difikirkan perlu untuk memelihara pita rakaman ini.
3. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA boleh membuat transkrip pita rakaman dan transkrip-transkrip ini perlu/tidak perlu disemak oleh pengkisah (interviewee).
4. Pita rakaman/transkrip ini akan dibuka kepada semua penyelidik sama ada dari Malaysia atau luar negeri yang bertujuan membuat penyelidikan yang sah tanpa syarat-syarat / dengan syarat: -
Apabila petikan diambil dari pita rakaman/transkrip ini untuk digunakan di dalam penerbitan, tesis dll. sumbernya hendaklah diakui oleh penyelidik-penyelidik.
5. Adalah dipersetujui bahawa pita rakaman/transkrip ini akan dibuka kepada penyelidik-penyelidik dalam dan luar negeri mulai dari (tarikh). Dipersetujui pada oleh kedua pihak yang berkenaan.

.....
Pengkisah (Tokoh)

.....
Dr. Mohd Nasir Ismail,
Ketua Pusat Pengajian,
Fakulti Pengurusan Maklumat
UiTM Kelantan.

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

Kelantan

PERJANJIAN MENGENAI SEJARAH LISAN

Syarat-syarat mengenai wawancara yang telah diadakan antara Universiti Teknologi MARA dengan ...HAJI ABDUL AZIZ BIN HAJI ISMAIL... Pada...12 JUN 2015.....

1. Pita rakaman hasil wawancara yang tersebut di atas adalah diserahkan kepada Universiti Teknologi MARA untuk disimpan buat selama-lamanya.
2. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA akan mengambil apa-apa tindakan yang difikirkan perlu untuk memelihara pita rakaman ini.
3. Pihak Fakulti Pengurusan Maklumat, Universiti Teknologi MARA boleh membuat transkrip pita rakaman dan transkrip-transkrip ini perlu/tidak perlu disemak oleh pengkisah (interviewee).
4. Pita rakaman/transkrip ini akan dibuka kepada sernua penyelidik sama ada dari Malaysia atau luar negeri yang bertujuan membuat penyelidikan yang sah tanpa syarat-syarat / dengan syarat: -
Apabila petikan diambil dari pita rakaman/transkrip ini untuk digunakan di dalam penerbitan, tesis dll. sumbernya hendaklah diakui oleh penyelidik-penyelidik.
5. Adalah dipersetujui bahawa pita rakaman/transkrip ini akan dibuka kepada penyelidik-penyelidik dalam dan luar negeri mulai dari (tarikh).
Dipersetujui pada oleh kedua pihak yang berkenaan.

Pengkisah (Tokoh)

Dr. Mohd Nasir Ismail,
Ketua Pusat Pengajian,
Fakulti Pengurusan Maklumat
UiTM Kelantan.

LAMPIRAN 5 (GAMBAR BERSAMA TOKOH)

INDEKS

INDEKS

A

adik beradik, 3, 6

B

bangunan, 34

bank, 27

baru, 12, 14, 19, 20, 27, 28, 30, 31, 33

bina, 19, 34

binaan, 30

D

Dato', 21

datuk, 1, 7, 18, 21

G

guru, 10

H

Hasmah Abdullah, 4

K

KB18, 1, 2, 14, 15, 16, 18, 19, 20

Kelantan, 1, 19, 23, 24

keluarga, 5

Keluarga, 2

Kota Bharu, 1, 2, 5, 19, 23, 24, 29, 30, 34

M

Machang, 23, 24, 26

Malaysia, 3, 9, 23

masalah, 5, 6, 16, 17, 19, 21, 24, 26, 29, 34, 35

N

Nasroon, 19, 22, 24

P

Pekerjaan, 4, 14

pengerusi, 1, 14, 15, 16, 19

projek, 18, 24, 25, 27, 29, 31, 32, 33, 35

R

rumah, 5, 20, 21, 24, 26, 29, 32, 34, 35

S

sekolah, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 24, 25, 26, 33, 35

Subjek, 9

syarikat, 1, 6, 14, 16, 19, 20, 22, 26, 29, 30, 31, 33, 35

T

tahun, 4, 13, 15, 24, 28, 30

Tempat, 2, 33

Tuan Haji, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 22, 23, 26, 27